

Силабус дисципліни (курсу)

«Економіка підприємства»

Ступінь освіти: бакалавр
Освітньо-професійна програма: Облік і оподаткування
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 071 Облік і оподаткування

Посилання на курс у системі
дистанційного навчання:

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=54>

Семестр:

3

Кількість
кредитів:

4

Мова викладання:

українська

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. Бачинська Олена Миколаївна

науковий ступінь; Кандидат економічних наук
вчене звання

Контактна інформація: Helena_kozak@ukr.net

телефон: 0973738838

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти наукового світогляду та сукупності знань і навичок використання наукового інструментарію, теорії та практики господарювання, конкретних форм і методів раціональної організації і управління виробництвом з метою підвищення ефективності функціонування підприємства як основної ланки суспільного виробництва в умовах ринкової економіки.
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Форма навчання	Денна
Статус навчальної дисципліни	нормативна
Перелік навчальних дисциплін, які мають бути	Основи економічної освіти, Економічна теорія, Господарське право

вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	
---	--

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Індекс матриці ОПП	Програмні компетентності та результати навчання
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.
ЗК 01	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 02	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 03	Здатність працювати в команді.
ЗК 04	Здатність працювати автономно.
ЗК 05	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
ЗК 06	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 07	Здатність бути критичним та самокритичним
ЗК 08	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 09	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 11	Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК 12	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
СК 01	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.
СК 02	Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
СК 03	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.
СК 04	Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.
СК 05	Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.
СК 06	Здатність здійснення облікових процедур із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.
СК 07	Здатність застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.
СК 08	Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.
СК 09	Здатність здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського

	обліку і оподаткування.
СК 10	Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
СК 11	Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.
ПР 08	Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.
ПР09.	Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств
ПР 13	Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння її ринкового позиціонування.

Структура курсу

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
16	8	4		26	<i>Змістовий модуль 1. Підприємництво в сучасній системі господарювання. Ресурсне забезпечення господарської діяльності</i>	
2		2		2	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	<p>Поняття підприємства як головної ланки народного господарства, його основні риси. Еволюція теорій економіки підприємства.</p> <p>Мета, завдання і основні напрямки діяльності підприємства. Створення підприємства та правові основи його функціонування. Господарський кодекс України. Статут підприємств. Генеральна тарифна угода й колективний договір. Класифікація підприємств.</p> <p>Принципи, форми і типи підприємницької діяльності. Законодавче забезпечення підприємництва. Активізація підприємницької діяльності в Україні.</p> <p>Підприємницькі договори (контракти, угоди): структура і порядок укладання. Загальні і специфічні умови договору. Основні напрямки співпраці партнерів. Партнерські зв'язки та угоди.</p> <p>Міжнародний бізнес: поняття, суб'єкти, типи та види. Форми зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Спільні підприємства.</p>
	2			4	Тема 2. Зовнішнє середовище функціонування підприємства	<p>Поняття, компоненти та моделі ринкового середовища функціонування підприємств. Внутрішнє середовище функціонування підприємства. Характеристика окремих складових макро- та мікросередовища</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						підприємства. Ринкове середовище господарювання підприємства. Методи аналізу зовнішнього середовища діяльності підприємства.
				4	Тема 3. Соціальна відповідальність підприємства	Сутність та основні характеристики соціальної відповідальності підприємства. Соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі підприємства. Особливості соціальної відповідальності партнерів соціально-трудова відносин. Зовнішня соціальна відповідальність. Форми реалізації корпоративної філантропії компанії. Соціально відповідальний маркетинг. Екологічно відповідальний бізнес.
2		2		2	Тема 4. Управління підприємством	Сутність і принципи управління суб'єктами господарювання та шляхи вдосконалення. Поняття і класифікація методів управління. Характеристика економічних, адміністративних, соціально-психологічних методів управління. Структура органів управління промисловістю, галуззю, підприємством. Типи організаційних структур управління. Вищі органи управління підприємствами та організаціям. Ефективність адміністративної реформи в Україні. Зарубіжний досвід централізованого управління підприємствами та організаціями.
2	2			2	Тема 5. Планування діяльності підприємства	Сутність, принципи та методи планування. Система планів підприємства. Сутність та основні етапи стратегічного планування на підприємстві. Характеристика бізнес-планування. Структура бізнес-плану. Тактичне планування діяльності підприємства. Відмінність тактичного планування від стратегічного. Оперативне планування поточної діяльності. Розробка оперативних планів та графіків виробництва. Виробнича програма підприємства. Формування вартісних показників виробничої програми. Обґрунтування та оптимізація виробничої програми. Маркетингова діяльність підприємства та її вплив на формування виробничої програми.
2	2			2	Тема 6. Персонал підприємства та продуктивність праці	Кадри підприємства, їх склад і структура. Класифікація персоналу за професіями та кваліфікацією. Особливості співвідношень категорій персоналу на підприємствах різних типів, розмірів і форм власності. Вплив

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						<p>науково-технічного прогресу на структуру кадрів.</p> <p>Розрахунок чисельності працюючих на підприємстві. Планування дійсного фонду робочого часу працюючого. Методи визначення чисельності основних робітників за. Розрахунок чисельності допоміжних робітників. Визначення чисельності керівників, спеціалістів і службовців.</p> <p>Продуктивність праці та її вимірники: натуральні, трудові та вартісні. Планування росту продуктивності праці за техніко-економічними факторами. Резерви росту продуктивності праці. Динаміка продуктивності праці на підприємствах різних галузей.</p> <p>Особливості системи управління персоналом підприємства. Показники руху кадрів на підприємстві. Форми та ефективність підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів.</p>
2	2			2	Тема 7. Капітал підприємства	<p>Матеріальні активи як сукупність виробничих фондів підприємства. Поділ виробничих фондів на основні і оборотні.</p> <p>Поняття, класифікація, структура основних фондів і їх роль в розширеному відтворенні. Фактори, що визначають структуру основних фондів. Індксація основних фондів. Облік і оцінка основних фондів. Види та показники зношення основних фондів. Форми запобігання фізичному зношенню основних фондів – ремонт, модернізація, заміна та оцінка доцільності витрат на їх здійснення. Види ремонту і порядок його фінансування.</p> <p>Амортизація основних фондів. Утворення і використання фонду амортизаційних відрахувань. Норми амортизації. Прискорена амортизація. Напрямки відтворення основних фондів. Розширене відтворення основних фондів технічне переозброєння, реконструкція і нове будівництво. Система показників ефективності відтворення та використання основних фондів. Шляхи підвищення ефективності використання і основні напрямки інтенсифікації відтворення основних фондів.</p> <p>Поняття оборотних коштів підприємства. Загальна характеристика та нормування</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						оборотних коштів. Сутнісна характеристика та класифікація оборотних коштів підприємства. Нормовані і ненормовані оборотні кошти. Методи розрахунку нормативів оборотних засобів (аналітичний, коефіцієнтний, прямого рахунку). Розрахунок нормативів оборотних засобів у виробничих запасах, незавершеному виробництві, витратах майбутніх періодів, залишках готової продукції на складі. Методика розрахунку показників ефективності використання оборотних коштів. Шляхи покращення використання оборотних коштів.
2				2	Тема 8. Нематеріальні та фінансові ресурси підприємства	<p>Поняття і види нематеріальних ресурсів підприємства, їх вплив на конкурентоспроможність його продукції в певному сегменті ринку. Характеристика об'єктів промислової власності – винаходів, промислових зразків, товарних знаків, знаків обслуговування.</p> <p>Інформаційні технології і програмні продукти. Інші нематеріальні ресурси – «ноу-хау», раціоналізаторські пропозиції, гудвіл фірми.</p> <p>Поняття та класифікація фінансових ресурсів. Процес формування та джерела фінансових ресурсів підприємства.</p> <p>Поняття та види кредитних ресурсів. Суть та джерела банківського кредитування підприємства. Формування вартості різних форм кредитних ресурсів. Комерційне та державне кредитування підприємств.</p>
2				4	Тема 9. Інвестиційні ресурси підприємства	<p>Поняття, характеристика та роль інвестицій у відтворенні виробничого потенціалу підприємства. Склад інвестицій підприємства. Внутрішні та зовнішні джерела інвестування. Різновиди та структура реальних (виробничих) інвестицій. Планування виробничих інвестицій (капітальних вкладень). Джерела фінансування та обчислення необхідного обсягу капітальних вкладень.</p> <p>Роль фінансових інвестицій. Види цінних паперів, порядок їх випуску й обігу. Державне регулювання й масштаби обігу цінних паперів в Україні.</p> <p>Загальні положення методології визначення економічної ефективності фінансових і виробничих інвестицій.</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
					<p>Методика оцінки ефективності виробничих інвестицій за умов ринку з урахуванням грошових потоків, ставок дисконту, господарського ризику й інфляції. Врахування фактору часу при визначенні ефективності виробничих інвестицій. Особливості визначення і показники ефективності використання різних видів цінних паперів.</p> <p>Сукупність чинників, що впливають на рівень ефективності інвестицій. Основні шляхи підвищення ефективності використання капітальних вкладень. Щорічний прибуток, як показник ефективності інвестиційного проекту.</p>	
2	2			2	<p>Тема 10. Інноваційні процеси та їх ефективність</p> <p>Поняття, характеристика й види інноваційних процесів та їх реалізація на підприємстві. Класифікація нововведень за масштабами впливу на ефективність виробництва (глобальні та локальні). Взаємозв'язок між видами інноваційних процесів на підприємстві. Інвестування нововведень та інноваційний лізинг.</p> <p>Економічна ефективність напрямів НТП. Методика визначення економічної ефективності впровадження нової техніки (технічні нововведення).</p> <p>Сумарний (народногосподарський) і комерційний (внутрішньогосподарський) ефекти від впровадження нової техніки. Розрахунок річного економічного ефекту від впровадження технічних нововведень. Врахування фактору часу при розрахунку ефективності використання технічних нововведень. Особливості оцінки ефективності організаційних нововведень.</p>	
18	12	2		34	<i>Змістовий модуль 2. Організація виробничого процесу. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.</i>	
2	2			2	<p>Тема 11. Техніко-технологічна база виробництва</p> <p>Характеристика техніко-технологічної бази виробництва: поняття і значення. Складники техніко-технологічної бази, способи її формування на підприємстві. Особливості формування виробничої бази на підприємствах різних галузей економіки. Змістова характеристика і форми технічного розвитку підприємства (модернізація, капітальний ремонт і заміна діючого обладнання).</p> <p>Діагностика стану технічного розвитку</p>	

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
					<p>підприємства: сутність, процедура та основні показники (технічна оснащеність праці, рівень технології, технічний рівень устаткування, рівень комп'ютеризації та автоматизації виробничих процесів і процесів управління). Організаційно-економічне управління технічним розвитком підприємства.</p> <p>Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва. Види лізингу за окремими класифікаційними ознаками, їх характеристика. Організаційно-правові основи здійснення лізингу.</p> <p>Поняття, види і чинники формування виробничої потужності підприємства. Методичні принципи розрахунку виробничої потужності діючого та заново створюваного підприємства. Особливості визначення виробничих потужностей підприємств різних галузей. Установлення і регулювання резервних потужностей на підприємствах. Показники та шляхи підвищення використання виробничих потужностей.</p>	
2	2			4	<p>Тема 12. Організація виробництва</p> <p>Поняття та основні елементи виробничого процесу. Поділ виробничих процесів за призначенням, перебігом у часі та ступенем механізації. Принципи організації виробничого процесу. Сутнісна характеристика, структура і принципи організації виробничих процесів. Виробничий цикл, тривалість виробничого циклу.</p> <p>Організаційні типи виробництва (одиничне, серійне, масове), їх сутнісна характеристика. Характеристика робочих місць за техніко-економічними ознаками в різних організаційних типах виробництва. Порівняльна характеристика типів виробництва за ступенем їх ефективності.</p> <p>Застосовувані методи організації виробництва. Потокове і непотокове виробництво: ознаки, умови застосування, класифікація. Особливості організації та основні параметри функціонування поточкових ліній. Сутність і соціально-економічне значення застосування різних форм організації виробництва.</p>	
				4	<p>Тема 13. Виробнича і соціальна</p> <p>Сутнісна характеристика інфраструктури підприємства. Види інфраструктури</p>	

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					інфраструктура	<p>підприємства. Вплив інфраструктурних підрозділів на економіку підприємства.</p> <p>Система технічного обслуговування підприємства: поняття і функції. Ремонтне, інструментальне, транспортне, енергетичне та складське господарства підприємства.</p> <p>Планування соціального розвитку підприємства: забезпечення належних умов праці, побуту і проживання працівників; медичного та культурного обслуговування; мотивація трудової діяльності та підвищення ефективності праці. Активація соціальної діяльності підприємства. Сучасні проблеми соціального захисту працівників підприємства.</p> <p>Визначення капітального будівництва як процесу розширеного відтворення об'єктів основного виробництва та інфраструктури, а також простого відтворення будівель і споруд. Планування розвитку інфраструктури. Проектно-кошторисна документація на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт об'єктів інфраструктури.</p>
2	2			4	Тема 14. Якість і конкурентоспроможність продукції	<p>Загальна сутнісна характеристика продукції (послуг), її класифікація за економічним призначенням. Поняття, функції і принципи маркетингової діяльності. Виробнича, продуктова та комерційна концепції маркетингу. Стратегія і тактика маркетингу підприємства, їх вплив на формування програми випуску продукції (надання послуг).</p> <p>Якість продукції (послуг) як економічна категорія. Показники та методи оцінки якості продукції (послуг). Конкурентоспроможність продукції вітчизняних підприємств на ринку: поняття і рівень. Шляхи підвищення якості та конкурентоспроможності продукції (послуг) вітчизняних підприємств (технічні, організаційні та соціальні).</p> <p>Стандартизація продукції, її складові елементи і принципи здійснення. Сфери застосування стандартів та технічних умов, прийнятих в Україні. Сертифікація продукції, її економічне значення. Обов'язкова і добровільна сертифікація виробів. Міжнародні системи сертифікації та національні системи якості. Формування систем якості на вітчизняних підприємствах.</p>

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
						<p>Економічна та соціальна ефективність стандартизації і сертифікації продукції.</p> <p>Функції та організація роботи Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації. Державний нагляд за дотриманням вимог стандартів територіальними органами Держстандарту. Об'єкти державного нагляду. Відповідальність виробників за порушення вимог стандартів. Технічний контроль якості на виробництві, об'єкти та основні види технічного контролю.</p>
2	2			4	<p>Тема 15. Мотивація та оплата праці</p> <p>Мотивація як процес стимулювання робітників до ефективної трудової діяльності. Моделі мотивації трудової діяльності. Вимоги до формування системи мотивації праці на підприємствах. Класифікація методів мотивації.</p> <p>Поняття оплати праці. Основна заробітна плата і додаткова оплата праці. Функції оплати праці та їх реалізація. Сучасна державна політика оплати праці. Механізм державного регулювання та соціального захисту.</p> <p>Застосовувані форми заробітної плати. Основні системи оплати праці відрядної та почасової форм заробітної плати. Вибір форм і систем оплати праці на підприємствах різних форм власності. Колективні форми організації оплати праці.</p> <p>Доплати і надбавки як самостійний елемент заробітної плати для компенсації або винагороди за відхилення від нормальних умов роботи. Класифікація доплат. Сутність і види надбавок. Принципи формування системи преміювання персоналу. Організація преміювання окремих категорій персоналу.</p> <p>Сутність і стимулююча роль участі працівників фірми в її прибутках (доходах). Системи участі працівників у прибутках на основі відносин власності та за результатами виробничо-господарської діяльності. Характеристика та ефективність окремих систем участі персоналу фірми в прибутках.</p>	
2	2			4	<p>Тема 16. Валові витрати і ціни на продукцію</p> <p>Поточні витрати як комплексний економічний показник. Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками. Критичний обсяг виробництва продукції («точка беззбитковості»), методи його</p>	

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Самостійні		
					<p>знаходження. Вплив окремих чинників на зміну критичного обсягу.</p> <p>Зміст і методика обчислення кошторису виробництва. Порядок розробки кошторису виробництва. Собівартість валової, товарної і реалізованої продукції. Витрати на одиницю обсягу товарної продукції.</p> <p>Калькулювання та його місце в економічних розрахунках. Об'єкти калькулювання та калькуляційні одиниці. Типова номенклатура та методика обчислення окремих статей калькуляції. Методи прогнозування собівартості нових виробів на етапах їх розробки та освоєння виробництва.</p> <p>Обґрунтування й вибір стратегії зниження поточних витрат на підприємствах України. Стратегічні напрями регулювання поточних витрат на підприємствах різних галузей народного господарства. Шляхи зниження поточних витрат у розрахунку на одиницю продукції: підвищення технічного рівня виробництва; удосконалення організації виробництва, праці та управління; збільшення обсягу виробництва та підвищення якості продукції.</p> <p>Поняття, роль і функції ціни в ринковій економіці. Види цін (тарифів) і сфери їх застосування. Методи встановлення ціни. Система знижок і доплат до ціни. Державне регулювання ціноутворення. Шляхи вдосконалення ціноутворення на продукцію (послуги) в Україні.</p>	

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
4	2			4	<p>Тема 17. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства</p> <p>Виручка від реалізації продукції і дохід підприємства. Джерела формування прибутку (доходу) підприємства. Прибуток – основний показник діяльності підприємства. Показники прибутку, їх розрахунок. Рівень прибутковості підприємств різних галузей економіки України.</p> <p>Рентабельність – відносний показник ефективності діяльності підприємства. Показники рентабельності та їх розрахунок.</p> <p>Суть і методичні підходи до оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства. Методика розрахунку показників фінансового стану підприємства: прибутковості, ліквідності, оборотності, стійкості. Загальна методологія вимірювання ефективності виробництва. Система показників ефективності виробництва. Оцінка соціальної ефективності виробництва. Класифікація факторів зростання ефективності виробництва.</p>	
		2		2	<p>Тема 18. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства</p> <p>Характеристика економічної безпеки суб'єкта господарювання. Класифікація видів економічної безпеки за типами, сферами життєдіяльності та конкретними предметами. Способи оцінки економічної безпеки підприємства та інших суб'єктів господарювання.</p> <p>Основні ознаки достатнього рівня економічної безпеки підприємства за умов ринкової системи господарювання. Поняття економічної кризи підприємства. Легка, важка і катастрофічна економічна криза; основні причини і наслідки. Реакція керівництва фірми на настання економічної кризи. Розробка програми виходу з економічної кризи.</p> <p>Стратегія забезпечення належної економічної безпеки підприємства. Необхідні заходи і ресурси для реалізації стратегії досягнення належної економічної безпеки господарюючого суб'єкта.</p> <p>Об'єктивна необхідність формування та реалізації національної програми антикризового господарювання як важлива складова економічної безпеки вітчизняних підприємств та організацій. Змістова характеристика державної програми</p>	

Години занять					Тема	Результати навчання
Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Самостійні		
						антикризового господарювання, форми та ефективність реалізації програми.
				4	Тема 19. Реструктуризація і санація суб'єктів господарювання	<p>Сутнісна характеристика та організаційні форми реструктуризації підприємств. Вплив реформування форм власності на реструктуризацію виробничо-господарської діяльності підприємств.</p> <p>Розробка і реалізація програми (бізнес-проекту) реструктуризації різних організаційних утворень. Конверсія, диверсифікація та розукрупнення виробництва як дійові форми реструктуризації суб'єктів господарювання. Методичні підходи до визначення ефективності реструктуризації різних господарюючих суб'єктів. Вітчизняний та зарубіжний досвід реструктуризації суб'єктів господарювання.</p> <p>Механізм санації та цілі її проведення. Програма санаційних заходів фінансово-економічного характеру. Особливості державної підтримки проведення санації потенційно-конкурентноспроможних підприємств. Практика, масштаби та ефективність санації господарюючих суб'єктів в Україні.</p>
2				2	Тема 20. Банкрутство та ліквідація підприємств	<p>Сутнісна характеристика банкрутства підприємства. Причини та симптоми банкрутства фірми. Визначення зон ризику і банкрутства та реакція господарюючого суб'єкта на настання кризового фінансово-економічного стану. Процедура офіційного порушення справи про визнання банкрутом того чи іншого підприємства.</p> <p>Процес ліквідації (припинення діяльності) збанкрутілого суб'єкта господарювання. Управління майном боржника та оцінка можливих наслідків ліквідації збанкрутілих підприємств. Комплекс організаційно-економічних заходів і допустима тривалість процесу ліквідації підприємства-банкрута. Форми ліквідації підприємств-банкрутів.</p>
34	20	6		60	Всього	

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpdi.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-divalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»» Оцінювання знань відповідно до « <u>Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут»»</u> ».
Відвідування занять	Відвідування лекційних, практичних та семінарських занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі студенти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до іспиту.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома студентів не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності студентів. Студенти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з дисципліни. Деталі, щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу»
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову (рейтингову) оцінку з дисципліни з відповідним ваговим коефіцієнтом, як це передбачено у схемі оцінювання (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).
Підсумкова оцінка з дисципліни	Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як середня арифметична зважена з оцінок змістових модулів, включаючи екзаменаційну (див. нижче у розділі «Розподіл балів, які отримують студенти»).

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)	Задовільно	
65-74	D (задовільно)		
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з	Незадовільно	Не зараховано

	можливістю повторного складання)		
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення дисципліни «Економіка підприємства»:

Іспит:

Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)				Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
20 %				40 %				40 %	100
T1	T2	...	T10	T11	T12	...	T20		

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначити тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання іспиту здійснюється за 100-бальною системою.

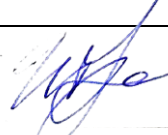
Інформаційне забезпечення курсу:

Нормативно-правова база	<ol style="list-style-type: none">1. Конституція України від 28 червня 1996 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/254к/96-вр2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-153. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV // Редакція від 11.06.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14.5. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 № 1560-XII // Редакція від 23.07.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12.6. Закон України «Про стандартизацію» від 05.06.2014 № 1315-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18#Text7. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 № 2210-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text8. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII // Редакція від 30.04.2017. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/322-08.9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Мінфіну від 27.04.2000 р. № 92. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00.10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» затверджене наказом Мінфіну від 18.10.1999 р. № 242. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99.11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене Наказом Міністерства фінансів України №73 від 07.02.2013 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13.12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерством фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99.13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерством фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00.
Основна література	<ol style="list-style-type: none">1. Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С. Економіка підприємства: навч. посібник / за ред. О.М. Бандурки. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с.2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.3. Горбач Л.М., Котляров В.О. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2021. 620 с.4. Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. Економіка підприємства : навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 304 с.5. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів. Харків: ХНАДУ, 2018. 292 с.6. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.7. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. А.А. Мазаракі. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. 472 с.

	<p>8. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник для студ. вищ. навч. закл. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 728 с.</p> <p>9. Крикавський Є.В., Люльчак З.С. Економіка і фінанси підприємств: навч. посібник. Київ: Ліра-К, 2013. 696 с.</p> <p>10. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства: навч. посібник. Вінниця: «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 1. С. 432.</p> <p>11. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства: навч. посібник. Вінниця: «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 2. С. 404.</p> <p>12. Романченко Н.В., Кожемякіна Т.В., Пічик К.В. Економіка підприємства: навч. посібник. Київ: НаУКМА, 2018. 304 с.</p> <p>13. Филюк Г.М. Економіка підприємства. Тренінг-курс: навч. посібник. Київ: Київський університет, 2017. 191 с.</p> <p>14. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запущляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства: навч. посібник. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2018. 377 с.</p>
Додаткова література	<p>1. Афанасьєв М.В., Плоха О.Б. Економіка підприємства: підручник. Київ: Ліра-К, 2013. 664 с.</p> <p>2. Бачинська О.М. Мотивація персоналу підприємств в реаліях сьогодення. <i>Інклюзія і суспільство</i>. 2024. № 3. URL: https://journals.kpdi.in.ua/index.php/-inclusion-society/issue/archive</p> <p>3. Бачинська О.М. Соціальне підприємництво: теоретико-прикладний аспект. <i>Фінансові важелі соціально-економічного механізму взаємодії суб'єктів господарювання різних типів та сфер діяльності</i> : монографія. За заг. ред. А.Г. Семенова. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2020. С. 236-251.</p> <p>4. Бачинська О.М., Хмарська І.А., Сігаєва Т.Є. Оцінка ефективності та якості управління логістичним потенціалом. <i>Економіка та суспільство</i>. 2023. №49. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2299</p> <p>5. Бачинська О.М. Решетюк О.С. Теоретичні засади фінансово-економічної безпеки підприємства. <i>Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності</i> : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 11-12 травня 2022 р.). Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. С. 55-57.</p> <p>6. Економіка і бізнес: підручник / за ред. Л.Г. Мельника, О.І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.</p> <p>7. Калініченко О.В., Плотник О.Д. Економіка підприємства. Практикум: навч. посібник. Київ: Кондор, 2012. 600 с.</p> <p>8. Мірошніченко О.Ю., Ревуцька Н.В., Гончарова О.М. Управління ресурсами підприємства: навч. посібник. Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. 217с.</p> <p>9. Причепя І.В., Руда Л.П. Економіка та організація виробництва. Самостійна та індивідуальна робота студентів: навч. посібник. Вінниця: ВНТУ, 2017. 186 с.</p> <p>10. Соломіна Г.В. Економіка підприємства : практикум. Дніпро : Видавець Біла К.О., 2020. 142 с.</p> <p>11. Тарасенко І.О., Любенко Н.М. Фінанси підприємств: підручник. URL: https://pidruchniki.com/84803/finansii/finansii_pidpriyemstv.</p> <p>12. Шевченко Л.С. Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. Л.С. Шевченко. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с.</p>
Інформаційні ресурси	Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL:

	<p>https://www.president.gov.ua.</p> <p>2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: http://zakon.rada.gov.ua.</p> <p>3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.</p> <p>4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA.</p> <p>5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk.</p> <p>6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: https://www.msp.gov.ua.</p> <p>7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.</p> <p>8. Веб-сайт наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: http://lib.pu.if.ua.</p> <p>9. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbu.gov.ua.</p> <p>10. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: http://razumkov.org.ua.</p> <p>11. Портал для підприємців. URL: https://sme.gov.ua.</p> <p>12. Мережа бізнес-інформації. URL: https://bin.ua.</p> <p>13. Інформаційний бізнес-портал «LIGA online», «Ліга. Бізнес». URL: https://biz.liga.net.</p>
--	---

Гарант освітньої програми

 Годнюк І.В.

Завідувач кафедри публічного управління, менеджменту
та інклюзивної економіки

 Бачинська О.М.